

Asia: VN/4155/2018

Hallituksen esitys yksityisen osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimuksen poistamiseksi/Regeringens proposition om slopande av minimikapitalkravet för privata aktiebolag

YLEISPERUSTELUT ALLMÄN MOTIVERING

1. Arvionne nykytilan kuvauksesta (hallituksen esitysluonnoksen kohta 1, s. 1-5):

Bedömning av beskrivningen av nuläget (avsnitt 1 i propositionsutkastet, s. 1-5):

Nykytilan kuvauksessa on kuvattu kattavasti osakeyhtiölainsäädännön historia Suomessa sekä lyhyesti kansainvälistä tilannetta osakepääoman vähimmäisvaatimusten osalta. Kuvauksessa sisältyy muutamia kiinnostavia tilastotietoja, jotka ovat kuitenkin yhden esimerkin osalta ristiriitaisia. Sivulla kolme viitataan kaupparekisteriin ja todetaan, että lakanneet osakeyhtiöt olivat rekisterissä keskimäärin viisi vuotta. Myöhemmin dokumentissa sivulla 6 todetaan, että keskimäärin yhtiön elinkaari toiminnan aloittamisesta lopettamiseen on kolme vuotta. Historiakuvauksessa huomioidaan keskeisenä intressiryhmänä velkojat. Joukkorahoituksen yleistyessä myös omanpääoman ehtoiset piensijoittajat ovat tulevaisuudessa mahdollisesti merkittävä intressiryhmä. Suomessa joukkorahoitusta voivat hakea myös yksityiset osakeyhtiöt. Tämä poikkeaa osin useista muista Euroopan maista.

2. Arvionne muutostarpeen kuvauksesta (kohta 2, s. 5):

Bedömning av beskrivningen av ändringsbehoven (avsnitt 2, s. 5):

Nykyinen yksityisen osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimus voi esityksen mukaan jossain määrin rajoittaa uusien yritysten perustamista. Näkemyksemme mukaan vähimmäispääomavaatimus voi teoriassa rajoittaa osakeyhtiöiden perustamista, mutta todennäköisesti ei yrityksen perustamista, sillä käytössä on myös muotoja, joissa vähimmäispääomaa ei vaadita. Muutostarpeen kuvauksessa ei huomioida käytössä olevia osakeyhtiölle vaihtoehtoisia muotoja, ainoastaan osuuskunnat tuodaan lyhyesti esille. Pidämme osakeyhtiötä hyvänä ja kannatettavana toimintamuotoja, mutta tämä lähtökohta kaipaisi esityksessä selkeämpää esille tuomista ja perusteluita.

Digitalisaation kehittyminen helpottanee sähköisen rekisteri-ilmoituksen automatisointia, vaikka selvitys osakepääoman maksusta vaadittaisiin. Vaihtoehtoisesti vähimmäisvaatimus voidaan pitää, vaikka selvitystä ei perustamisvaiheessa vaadittaisi, vaan asia selvitettäisiin vasta tilinpäätöksen yhteydessä.

3. Arvionne ja kantanne ehdotuksen tavoitteista, toteutusvaihtoehdoista ja keskeisistä ehdotuksista (kohta 3, s. 5-7):

Bedömning av och åsikt om målsättningen, genomförandeanternativen och de viktigaste förslagen (avsnitt 3, s. 5–7):

Norminpurku, hallinnollisen taakan keventäminen, yrittäjyyden edistäminen ja digitalisaatiokehityksen tukeminen ovat hyviä tavoitteita. Esityksen tavoitteet ovat yleisellä tasolla erittäin kannatettavia.

Pääomavaatimuksen alentaminen on kannatettavaa. Emme kannata pääomavaatimuksen poistoa kokonaan. Pääomavaatimus on selkeämpi kuin vaihtoehtoisena esitetty tapa ylijäämän rahastoimisesta.

Rekisteröinnin helpottaminen on kannatettavaa. Vastaavat tiedot voidaan antaa tilinpäätöksessä.

Oman pääoman menetyksen ilmoittaminen on edelleen tärkeää.

4. Arvionne muutosten vaikutuksista (kohta 4, s. 7):

Bedömning av konsekvenserna av ändringarna (avsnitt 4, s. 7):

Pidämme vaikutusarviota asianmukaisena.

Esitetty muutos ei lisänne yrittäjyyttä mutta voi lisätä osakeyhtiömuodon käyttämistä.

Ilmoitusmenettelyjen yksinkertaistaminen (ja tilinpäätöstietojen laajempi käyttäminen) vähentävät kustannuksia. Toisaalta mahdolliset järjestelmämuutokset aiheuttavat joitakin kustannuksia.

LAKIEHDOTUKSET JA YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT LAGFÖRSLAG OCH DETALJMOTIVERING

5. Yksityisen osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimus poistetaan (1 luvun 3 §):

Minimikapitalkravet för privata aktiebolag ska slopas (1 kap. 3 §):

Muu ehdotus/annat förslag

Perustelut/motiveringar:

Vähimmäispääomaa ei tule poistaa, mutta sitä voidaan alentaa esim. 1000 euroon. Meillä on käytössä yritysuojoja, joille ei ole asetettu vähimmäispääomavaatimusta, joten osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimus ei ole yrittäjyyden este. Esimerkiksi elinkaarensa alkuvaiheessa olevan, joukkorahoitusta hakevan yksityisen osakeyhtiön tapauksessa on uusien omanpääomanehtoisten piensijoittajien kannalta symbolisesti merkittävää, että perustajakin on sijoittanut yritykseen alkupääoman. Lisäksi osakeyhtiön aloittaessa toimintansa rahoitusta tarvitaan heti jo viranomaismaksuihin.

6. Yksityisen osakeyhtiön osakepääoman maksua koskevia liitetietovaatimuksia vähennetään (vaatimus tilintarkastajan lausunnosta tai muusta selvityksestä koskee vain vähintään 80 000 euron osakepääoman yhtiötä - 2 luvun 8 § ja 9 luvun 14 §):

Kraven på bifogade uppgifter om betalning av aktiekapital i privata aktiebolag ska sänkas (kravet på en revisors yttrande eller någon annan utredning gäller enbart bolag med ett aktiekapital på minst 80 000 euro – 2 kap. 8 § och 9 kap. 14 §):

Kannatan/understöder förslaget

Perustelut/motiveringar:

Osakkeiden maksu voidaan todeta vasta tilinpäätöksen yhteydessä.

7. Tilikauden aikaisesta osakkeen apporttimaksusta on kerrottava tilinpäätösasiakirjoissa (8 luvun 7 §):

Betalningen av aktier genom apport under räkenskapsperioden ska nämnas i bokslutshandlingarna (8 kap. 7 §):

Kannatan/understöder förslaget

Perustelut/motiveringar:

-

8. Osakepääoman menettämistä koskeva rekisteri-ilmoitusvelvollisuus koskee vain vähintään 80 000 euron osakepääoman yhtiötä ja kaikki yhtiöt voivat pyytää merkinnän poistamista, kun oma pääoma on positiivinen (20 luvun 23 §):

Skyldigheten att göra en registeranmälan om förlust av aktiekapital ska enbart gälla bolag med ett aktiekapital på minst 80 000 euro, och alla bolag kan begära att registeranteckningen stryks när det egna kapitalet är positivt (20 kap. 23 §):

Vastustan/motsätter mig förslaget

Perustelut/motiveringar:

Pidämme tärkeänä, että osakepääoman menettämistä tai muuttumista negatiiviseksi seurataan / siitä on ilmoitettava. Tieto on tärkeä velkojille sekä joukkorahoitustapauksissa myös signaali tarvitaan piensijoittajille, joilla ei aina ole muuten ajantasaista tietoa yrityksen menestyksestä.

LISÄKYSYMYKSET YTTERLIGARE FRÅGOR

Julkisen osakeyhtiön 80 000 euron vähimmäispääomavaatimus tulisi/minimikapitalkravet på 80 000 euro för publika aktiebolag ska

laskea 25 000 euroon/sänkas till 25 000 euro

Perustelut/motiveringar:

Julkisen osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimusta tulisi laskea. Olisi hyvä, jos joukkorahoitusta hakevat yritykset olisivat tulevaisuudessa muodoltaan julkisia osakeyhtiöitä. Vähimmäispääomavaatimuksen laskeminen mahdollistaisi tämän. Vähimmäispääomavaatimuksen tulisi olla välillä 25.000-50.000 euroa.

**10. Poistetaan vähimmäispääomavaatimus myös asunto-osakeyhtiölaista (AOYL 1 luvun 7 §):
Asunto-osakeyhtiölain pääomavaatimusta on aiemmin muutettu, kun osakeyhtiölain pääomavaatimusta**

on muutettu.

**Minimikapitalkravet ska slopas även i lagen om bostadsaktiebolag (1 kap. 7 §):
Kapitalkravet i lagen om bostadsaktiebolag har tidigare ändrats i samband med att kapitalkravet i aktiebolagslagen ändrades.**

Vastustan/motsätter mig förslaget

Perustelut/motiveringar:

Emme kannata osakeyhtiöiden vähimmäispääomavaatimuksen poistamista (ks. aikaisemmat vastaukset). Mikäli muutoksia tehdään yksityisten osakeyhtiöiden kohdalla, olisi samat muutokset toki loogista tehdä myös asunto-osakeyhtiöiden kohdalla.

Kuitenkin viimeaikainen yhteiskunnallinen keskustelu on nostanut huolen merkittävän velkapääoman käytöstä asunto-osakeyhtiöissä. Vähimmäispääomavaatimuksen poistaminen olisi toimenpiteenä eri suuntainen kuin viranomaisten muut toimenpiteet tässä kentässä ja siten epälooginen juuri nyt.

11. Poistetaan rahastointivelvollisuus osuuskuntalaista (OKL 16 luvun 7 §):

Osuuskuntalain mukaan osuuskunnan vararahastoa on kerrytettävä ylijäämästä (5%/v) kunnes vararahasto on vähintään 2 500 euroa. Kerryttämisvelvollisuus on mitoitettu yksityisen osakeyhtiön pääomavaatimuksen perusteella.

Skyldigheten att avsätta medel till en reservfond ska slopas i lagen om andelslag (16 kap. 7 §):

Enligt lagen om andelslag ska det till andelslagets reservfond årligen avsättas 5 procent av överskottet tills reservfonden uppgår till minst 2 500 euro. Skyldigheten att avsätta medel till fonden har dimensionerats enligt kapitalkravet för privata aktiebolag.

Vastustan/motsätter mig förslaget

Perustelut/motiveringar:

Emme kannata vähimmäispääomavaatimuksen poistamista. Olisi loogista, että osuuskuntalain mukainen vararahasto vastaisi suuruudeltaan osakeyhtiöiden mahdollista vähimmäispääomavaatimusta, jolloin jos se poistetaan voidaan myös tämä vaatimus poistaa.

MUUT KOMMENTIT ÖVRIGA KOMMENTARER

Tässä voitte kommentoida hallituksen esitysluonnosta muiden kuin edellä mainittujen seikkojen osalta.

Här kan ni kommentera propositionsutkastet i fråga om andra aspekter än de som lyfts fram ovan.

Lounasmeri Sari
Pörssisäätiö